

40 jaar Wim Kan met Corry aan zijn zijde

Historische geluidsdocumentaire 1936-1976

Productie en samenstelling **Wim Ibo**
Tussenteksten **Simon Carmiggelt**
Montage **Wim Top**
Uitgave van **De Bezige Bij**

Het leek een vanzelfsprekende gedachte om Wim Kan's biografie-in-woord-en-beeld een verlengstuk mee te geven in de vorm van een historische geluidsdocumentaire die uitsluitend in klanken z'n 40-jarig cabaret carrière de revue zou laten passeren. Er bestond immers een ontzagwekkende hoeveelheid materiaal dat gezocht en gevonden kon worden in de archieven van de VARA, Radio Nederland Wereldomroep, NOS, KRO, AVRO, NCRV, de Stichting Theater Klank en Beeld, de gemeentelijke Archiefdienst van Amsterdam, Phonogram, Bovema en de privéverzameling van Corry Vonk en Wim Kan.

Maar juist deze enorme voorraad maakte van de vanzelfsprekendheid geen eenvoudige opgave... Het proces van wikken, wegen en wijzigen heeft maanden geduurd, waarbij de meeste tijd besteed moest worden aan het afluisteren van opnamen die niet worden gebruikt! Pas toen het definitieve uitgangspunt vorm had gekregen, waardoor de keuze-mogelijkheid automatisch werd beperkt, ging het wat vlotter met het componeren van de uiteindelijke samenstelling. Maar toch bleef er ook toen nog genoeg materiaal over voor 10 langspeelplaten in plaats van 2.. Tenslotte bleven die opnamen over die uit historisch oogpunt het meest interessant waren en die - voor het grootste deel - niet op andere grammofoonplaten te beluisteren zijn.

Zo ontstond, ongewild en ongemerkt, de allereerste geluidsbiografie van een kunstenaarsloopbaan, Want al waren de beschikbare opnamen uit de beginjaren allerminst van een technisch volmaakte kwaliteit zelfs door het krassen en tikken van oude glasplaten héén konden we toch constateren hoe de klank van de stem, de stijl en inhoud van conférences en liedjes veranderd is en volgroeid. Dat is dan ook de reden waarom we de chronologische volgorde hier en daar welbewust hebben doorbroken; Wim Kan's eerste solo-optreden voor de Vara radio in 1950 wordt gevolgd door een conférence die 25 jaar later werd opgenomen. De aandachtige luisteraar die zich wezenlijk voor de kunst van Wim Kan interesseert kan op deze manier zelf de ontwikkeling van 1936 tot 1976 volgen, Wij geven hem zelfs de gelegenheid om 'achter de schermen' mee te luisteren, wanneer de psycholoog les geeft aan de allerjongste cabaret-generatie van de Akademie voor Kleinkunst in Amsterdam. Bijzonder gelukkig zijn we dan ook met de alleroudste opname die van het ABC-Cabaret bewaard is gebleven, met de stemmen van Tilly Périn-Bouwmeester, Lau Ezerman en Louis Grimberg in 1936, het oprichtingsjaar. Niet minder blij waren we met de stem van de vader van Wim Kan die, in 1939, met een door z'n zoon geciteerde uitspraak van Johan de Witt, het Nationale Steun-Comité kwam aanbevelen om de gevolgen van de toen heersende malaise en werkeloosheid naar vermogen te bestrijden.

Uit de aard der zaak hadden we ook een ruime keuze uit commentaren van 'bekende Nederlanders' op het werk van Wim Kan, maar we hebben zonder enige aarzeling alle lofuitingen opzij geschoven voor één geniale beschouwing: 'Nederland en Wim Kan' door Godfried Bomans. Corry Vonk is op deze platen-dokumentaire volbloedig met twee van haar beste nummers: de monoloog 't Konijn is dood' uit 1938 en het in 1966 geruchtmakende lied 'Met me vlaggetje, me hoedje en me toeter'. En tenslotte vroegen we Simon Carmiggelt, trouwe vriend van het jubilerende echtpaar, om al die 25 hoofdstukjes 'zo aan elkaar te praten dat deze klankenparade, naast boek en krant, een eigen functie zou krijgen in 't Koffertje van Kan', dat ik met intense voldoening - dank zij een voortreffelijke samenwerking met uitgever Geert Lubberhuizen, productieleider Peter van Lindonk en ontwerper Ton Ellemers - langzaam maar héé! zeker tot stand heb zien komen.

Wim Ibo
Amsterdam, 15 augustus 1976